

Етнокультурний компонент у змісті професійної підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва в університетах Китайської Народної Республіки

Го Жуй¹

Опубліковано	Секція	УДК
30.08.2024	Освіта/Педагогіка	378.016:78+39

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17886360>

Анотація. Статтю присвячено аналізу етнокультурного компонента у змісті професійної підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва в університетах КНР. Актуальність зумовлена державною освітньою політикою КНР, спрямованою на інтеграцію «видатної традиційної китайської культури» в освітній процес для зміцнення національної свідомості. Метою статті є аналіз змісту, форм та методів цієї інтеграції. На основі аналізу наукових праць уточнено поняття «етномистецька компетентність». Встановлено, що етнокультурний компонент в КНР виконує подвійну функцію: освітню (формування естетичних здібностей) та ідеологічну (зміцнення «свідомості китайської національної спільноти»). Цей компонент реалізується через наскрізну імплементацію автентичного змісту (традиційний танець, мультиетнічний фольклор) та використання практико-орієнтованих методів, таких як евритмія.

Ключові слова: компетентність, компетентнісний підхід, викладач музичного мистецтва, етномистецька компетентність, етнокультурний компонент, КНР.

Ethno-cultural component in the content of professional training of future music educators at universities of the People's Republic of China

Annotation. The article is dedicated to the analysis of the ethno-cultural component within the content of professional training for future music art teachers in universities of the People's Republic of China (PRC). The relevance of this study is driven by the state educational policy of the PRC, which is aimed at the large-scale integration of "outstanding traditional Chinese culture" into the educational process. This policy is not only an educational objective but also a strategic ideological task focused on strengthening the "consciousness of the Chinese national community".

The purpose of this article is to analyze the specific content, forms, and methods of this integration within music pedagogy programs. The methodology is based on a theoretical analysis of Ukrainian and international scholarly works to clarify the concept of "ethno-artistic competence," defining it as an integral quality combining cognitive, axiological (value-based), and practical-activity components. The core of the research involves a systematic analysis of contemporary Chinese scientific literature.

The research results indicate that the ethno-cultural component in the PRC's higher education system performs a dual function. Firstly, it has an educational function, aimed at cultivating students' holistic aesthetic abilities and core competencies, moving beyond mere technical music skills. Secondly, it serves a crucial ideological function, acting as a tool for national consolidation and patriotic education.

¹ Го Жуй, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, <https://orcid.org/0000-0003-1856-8772>

It was established that this integration is not confined to isolated elective courses but is implemented as a cross-curricular (through-implementation) strategy. The content of this component is practically oriented, including the study of authentic national art forms, such as traditional Chinese dance, and the analysis of multi-ethnic musical works to build a "community narrative". The methods emphasize practice, such as the use of eurhythmics (body rhythm) to develop core competencies, linking artistic expression directly to cultural identity. This systematic approach aims to enhance the overall "artistic literacy" of future specialists.

Keywords: competence, competence-based approach, music art teacher, ethno-artistic competence, ethno-cultural component, People's Republic of China.

Вступ

В умовах сучасної глобалізації та уніфікації культурних просторів, питання збереження національної ідентичності та розвитку етнокультурної спадщини набуває стратегічного значення. Система вищої педагогічної освіти відіграє у цьому процесі ключову роль, адже саме вона готує майбутніх трансляторів культурних цінностей. Особливої ваги це набуває у підготовці викладачів музичного мистецтва, які безпосередньо формують естетичні смаки, світогляд та культурну самосвідомість молоді.

У Китайській Народній Республіці (КНР) ця тенденція проявляється особливо яскраво. Державна освітня політика КНР останніми роками активно просуває ідею інтеграції «видатної традиційної китайської культури» в освітній процес на всіх рівнях [1]. Це розглядається не лише як освітнє, але і як важливе ідеологічне завдання, спрямоване на зміцнення «свідомості китайської національної спільноти» [2; 3]. Водночас, незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених окремим аспектам мистецької освіти в КНР [4; 5], залишається недостатньо дослідженою саме цілісна система імплементації етнокультурного компонента у зміст професійної підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва в університетах.

Теоретико-методологічною основою дослідження стали праці, що розкривають сутність та структуру мистецьких та етнокультурних компетентностей. Так, Ц. Цяо [6] визначає етномистецьку компетентність як комплексний феномен, що включає когнітивний, практичний та аксіологічний (ціннісний) компоненти. Цю думку розвивають і зарубіжні дослідники: Д. Харгрівз [7] аналізує загальні засади розвитку музичної компетентності, а А. Чечотка [8] та Е. Дорошук [9] розглядають технологічні та специфічні аспекти формування етнокультурної компетентності у фахівців гуманітарного профілю, доводячи її міждисциплінарний характер. В українському контексті О. Цимбал [10] підкреслює важливість національних духовних компонентів (на прикладі духовної музики) у фаховій підготовці викладачів.

Аналіз сучасного наукового дискурсу КНР свідчить про глибокий зв'язок між мистецькою освітою та ідеологічними завданнями держави. Низка дослідників [1; 2] розглядає інтеграцію традиційної культури як складову «Великих ідеологічно-політичних курсів» (大思政课). Ця інтеграція має на меті формування «свідомості китайської національної спільноти» [2]. Дослідники [3] підкреслюють важливість «нарративу спільноти» через аналіз мультиетнічного мистецтва.

Зміст такої підготовки розкривається через аналіз конкретних практик: вивчення традиційного танцю [11], застосування методу евритмії для розвитку ключових компетентностей [12]. Метою такої освіти є не просто засвоєння знань, а культивування загальних якостей та естетичних здібностей студентів [4; 13], а також підвищення загальної мистецької грамотності [5].

Незважаючи на значний масив праць, бракує узагальнюючого дослідження, яке б систематизувало саме змістове наповнення етнокультурного компонента (форми,

методи, технології) у програмах підготовки *майбутніх викладачів музичного мистецтва* в університетах КНР у його зв'язку з українським контекстом.

Мета – здійснити теоретичний аналіз змісту, форм та методів реалізації етнокультурного компонента у професійній підготовці майбутніх викладачів музичного мистецтва в університетах КНР.

Завдання статті: уточнити сутність та структуру поняття «етномистецька компетентність» на основі аналізу українських та зарубіжних наукових джерел; охарактеризувати стратегічні напрями освітньої політики КНР щодо інтеграції традиційної культури в освітній процес університетів; виявити та систематизувати конкретні форми і методи імплементації етнокультурного компонента у зміст музичної освіти в КНР; визначити роль етнокультурного компонента у формуванні ключових та естетичних компетентностей студентів.

Результати

Визначення сутності та структури поняття «етномистецька компетентність» є ключовим для нашого дослідження. На основі аналізу наукових праць, зокрема фундаментального дослідження Ц. Цяо [6], а також робіт А. Чечотка [8] як складну, інтегративну якість особистості майбутнього викладача музичного мистецтва. Це не просто сума знань чи навичок, а синергетичне поєднання трьох взаємопов'язаних компонентів, а саме когнітивного (пізнавального), ціннісно-мотиваційного (аксіологічного) та діяльнісно-практичного (праксеологічного).

Першим із них є когнітивний компонент. Він слугує «фундаментом» компетентності, що виходить далеко за межі простої ерудиції. Він охоплює не лише знання етнічних музичних культур, традицій, жанрів, стилів, інструментарію та символіки. Як зазначає Ц. Цяо [6], сюди входить глибоке розуміння *структури* феномену, його історичного та соціального контексту. Це також включає знання специфічних технологічних основ, про які пише А. Чечотка [8], тобто розуміння того, як створюється, зберігається та трансформується етнокультурний продукт. У контексті нашого дослідження, це знання китайських джерел, наприклад, традиційних танцювальних форм [11], та українських, зокрема специфіки духовної музики у фаховій підготовці [10]. Цей компонент є основою для загальної музичної компетентності, як її описує Д. Харгрівз [7], але з чітким національно-культурним акцентом.

Другий, ціннісно-мотиваційний (аксіологічний) компонент, є «ядром» компетентності, що відповідає на запитання «Навіщо?». Він передбачає глибоке усвідомлення етнокультури як абсолютної цінності та джерела національної ідентичності. Це повага до власної та інших культур [9] і – що найважливіше – стійка внутрішня мотивація до збереження, відродження та трансляції цієї спадщини. У контексті КНР цей компонент має яскраво виражену державно-ідеологічну підтримку. Такі поняття, як «інтеграція видатної традиційної культури» в освітній процес [1] та «освіта на основі свідомості китайської національної спільноти» [2], є прямим відображенням пріоритетності цього ціннісного компонента. Він перетворює викладача з простого ремісника на свідомого носія та захисника культурного коду нації.

Третій, діяльнісно-практичний (праксеологічний) компонент, демонструє компетентність у реальній дії. Цей компонент є найскладнішим, оскільки включає декілька рівнів умінь. До них належать *рецептивні* уміння, що означають здатність адекватно сприймати, аналізувати та критично оцінювати етномузичні зразки. Далі йдуть *виконавські* уміння, тобто можливість відтворити (заспівати, заграти) етнічний твір, володіння основами автентичної манери. *Творчі* уміння полягають у здатності не лише копіювати, але й інтерпретувати, аранжувати, імпровізувати на основі етнокультурного матеріалу, створюючи нові мистецькі продукти, як це показано на

прикладі аналізу мультиетнічного твору «袁小龙» [3]. Найвищим рівнем є *педагогічні (трансляційні)* уміння. Вони є специфічними саме для викладача та полягають в умінні *педагогічно транслювати* етномузичні зразки, тобто адаптувати складний матеріал для сучасної аудиторії, розробляти та впроваджувати ефективні методики навчання. Прикладом таких методик є використання евритмії для розвитку ключових компетентностей [12] або стратегії формування естетичних здібностей [13] та загальних якостей студентів [4].

Таким чином, етномистецька компетентність майбутнього викладача музичного мистецтва є цілісним особистісним утворенням, де глибокі *знання* (когнітивний компонент) підкріплені *стійкими цінностями* (ціннісно-мотиваційний компонент) та реалізуються через практичні *вміння*, найважливішим з яких є здатність навчати цьому інших (діяльнісний компонент).

Детальний аналіз китайських наукових та програмних джерел [2; 3; 5] дозволив встановити, що стратегічна інтеграція етнокультурного компонента у зміст професійної підготовки в університетах КНР є не одношаровим, а глибоко інтегрованим процесом, що виконує подвійну, синергетичну функцію. Ці дві функції, освітня та ідеологічна, не просто співіснують, а й взаємно посилюють одна одну, формуючи цілісний освітній результат.

Перша, освітня функція, виходить далеко за межі простого накопичення знань про традиційне мистецтво. Її мета полягає у формуванні комплексних професійних компетентностей, необхідних сучасному викладачу музики. Мова йде не про "музейний" підхід до етнографії, а про активне культивування (培养) загальних якостей та здібностей студентів [4]. Китайські дослідники роблять акцент на тому, що музична освіта, збагачена етнокультурним змістом, є потужним інструментом для розвитку загальних "ключових компетентностей" (核心素养). Наприклад, Хоу Вень [12] у своєму дослідженні демонструє, як застосування практичних методів, зокрема евритмії (тілесного ритму), на матеріалі традиційної культури сприяє цілісному розвитку учнів. Це дозволяє майбутнім викладачам не просто розуміти, а й *відчувати* етнічний матеріал, що є основою для подальшого формування їхніх власних естетичних здібностей [13] та підвищення загальної мистецької грамотності [5]. Таким чином, освітня функція спрямована на підготовку фахівця, який володіє не лише західноєвропейською класичною базою, але й глибоко розуміє та вміє творчо оперувати власним національним культурним кодом.

Друга, ідеологічна функція, у сучасному китайському освітньому дискурсі виступає не менш, а подекуди й більш пріоритетною. Вона полягає у цілеспрямованому вихованні національної свідомості, патріотизму та зміцненні «свідомості китайської національної спільноти» (中华民族共同体意识) через спільний культурний наратив. Сучасні китайські джерела прямо пов'язують інтеграцію «видатної традиційної китайської культури» з реалізацією «Великих ідеологічно-політичних курсів» (大思政课), що є основою сучасної ідеологічної роботи зі студентством [1]. Етнокультурний компонент стає потужним інструментом державної політики ідентичності. Наприклад, Лі Дань [2] вказує на взаємозв'язок між освітою на основі свідомості національної спільноти та змістом курсів образотворчого мистецтва. Ця ідеологічна межа наповнюється через створення потужного «наративу спільноти» (共同体叙事), як це детально аналізують Цюань Тао та Юань Сяолун [3]. Дослідники показують, як на прикладі аналізу мультиетнічного твору «Лю Хай рубає дрова» (де поєднуються музичні та костюмні традиції різних народів Китаю) формується уявлення про культурний взаємовплив (文化互鉴) та історичну єдність нації. Отже, етнокультурний компонент у даному контексті є не просто мистецькою дисципліною, а ключовим інструментом консолідації суспільства.

Вирішення цього подвійного (освітньо-ідеологічного) завдання реалізується через глибоке та продумане конкретне змістове наповнення навчальних програм підготовки викладачів. Важливо підкреслити, що, на відміну від західних підходів, де етнокультура часто виноситься в окремих, ізольований курс за вибором (наприклад, "Музичний фольклор"), в освітній практиці КНР останніх років чітко простежується тенденція до наскрізної імплементації (cross-curricular implementation). Етнокультурний компонент влітається у саму тканину професійної підготовки, стаючи невід'ємною частиною як загально-мистецьких, так і вузькоспеціалізованих дисциплін. Це системне впровадження досягається через декілька ключових методичних стратегій.

По-перше, здійснюється глибока інтеграція етнокультурного матеріалу в загально-мистецькі курси. Мета такого підходу – продемонструвати, що національна традиція є не архаїчним пережитком, а живим джерелом та фундаментом для будь-якої мистецької практики, включно з сучасною. Навіть у дисциплінах, що безпосередньо не пов'язані з музикою, цей зв'язок підкреслюється. Наприклад, у дослідженнях Лі Дань [2] детально розглядається, як у курсах образотворчого мистецтва для студентів вищих професійних шкіл обов'язково вивчається та аналізується нерозривний зв'язок художніх практик з формуванням «свідомості китайської національної спільноти». Подібним чином, Фен Сюе [5], аналізуючи загальні курси мистецької освіти, робить акцент на необхідності підвищення загальної мистецької грамотності та «естетичного виховання» студентів саме через призму традиційної культури.

По-друге, значна увага приділяється вивченню автентичних форм мистецтва у їхній практичній та теоретичній повноті. Це забезпечує необхідну глибину занурення, яку неможливо отримати з узагальнених оглядових лекцій. До навчальних програм активно включаються модулі, присвячені фундаментальним національним мистецьким формам, таким як традиційний китайський танець [11], що несе в собі не лише хореографічні, але й філософські та ритуальні коди. Особливо показовим є поглиблений аналіз мультиетнічних музичних творів, що демонструють культурний взаємовплив та єдність різних народів, які населяють Китай. Так, Цюань Тао та Юань Сяолун [3] у своєму дослідженні детально аналізують музичну та візуальну (костюми) складові відомого твору «Лю Хай рубає дрова». Вони демонструють, як через такий аналіз культурного взаємовпливу (文化互鑒) формується потужний «нарратив спільноти», що об'єднує різні регіональні традиції в єдине національне ціле.

По-третє, найважливішим аспектом є широке використання практико-орієнтованих методів навчання. Замість сухого теоретизування та пасивного заучування фактів, китайські педагоги активно впроваджують інноваційні методики, що розвивають тілесне, емоційне та аналітичне сприйняття етнокультури. Мета – перевести знання з пасивного стану в активний інструментарій майбутнього викладача. Яскравим прикладом є дослідження Хоу Вень [12], яке на основі аналізу стандартних музичних підручників пропонує використання методу евритмії (体态律动教学法), або "тілесного ритму". Цей метод, що поєднує музику, рух і аналіз, довів свою високу ефективність у розвитку загальних «ключових компетентностей» (核心素养) учнів. Таким чином, майбутній викладач на власному досвіді засвоює не лише *що* викладати, але й *як* це робити сучасно, цікаво та ефективно.

Як показовий приклад реалізації цієї стратегії, розглянемо детальніше підхід до вивчення автентичних форм мистецтва, зокрема, як він описаний у дослідженні Цюань Тао та Юань Сяолуна [3] на матеріалі відомого мультиетнічного музичного твору «*刘海砍樵*».

Цей аналіз виходить далеко за межі традиційного музикознавчого чи фольклористичного розбору. Він презентується студентам – майбутнім викладачам – як цілісний кейс для формування «нарративу спільноти» (共同体叙事). Робота зі студентами

будується не на простому заучуванні мелодії, а на деконструкції твору як продукту культурного взаємовпливу (文化互鉴).

Наприклад, під час заняття студенти під керівництвом викладача спершу аналізують музичну складову. Вони ідентифікують, що мелодика твору походить з традиційної народної музики провінції Хунань, зокрема з жанру "квіткового барабанного театру" (*Huaguxi*), що є серцевиною культури Хань (титульної нації Китаю). Однак, наступним кроком стає аналіз візуальної та костюмної складової (服饰), як це підкреслюють автори дослідження. Студенти виявляють, що орнаменти, кольорові рішення та елементи крою костюмів персонажів містять виразні риси, запозичені у етнічних меншин, що історично проживають у тому ж регіоні, наприклад, у народностей Мяо або Туцзя.

Таким чином, твір мистецтва постає перед студентами вже не як монокультурний артефакт, а як живий доказ столітнього діалогу та взаємозбагачення культур. Майбутній викладач вчиться бачити у відомому творі не просто музичну форму, а історію єднання. Це безпосередньо формує «свідомість китайської національної спільноти» [2], демонструючи, що китайська культура у її сучасному вигляді є синергією, продуктом спільної творчості багатьох народів. У своїй подальшій педагогічній діяльності такий викладач буде транслювати не просто набір музичних п'єс, а саме цей інтегруючий наратив, що і є кінцевою метою освітньої та ідеологічної політики КНР.

Слід особливо підкреслити, що кінцевою метою такої підготовки є не просто вивчення минулого в його статичній, «музейній» формі. Освітня політика КНР докорінно відходить від застарілої академічної парадигми, де етнокультура розглядалася лише як архівний матеріал для музикознавчого аналізу чи предмет для пасивного запам'ятовування. Сучасний підхід полягає у використанні етнокультурної спадщини як потужного *активного інструменту* для цілісного розвитку особистості майбутнього фахівця.

Найвищим пріоритетом є формування у студентів загальних «якостей» (培养大学生素质能力), як це детально розглядає Лю Пей [4]. Йдеться про китайський освітній концепт *sùzhì* (素质), що є значно ширшим за "компетентність" і означає цілісний набір якостей, інтелектуальну, моральну та фізичну розвиненість особистості. Етнокультурний компонент тут виступає каталізатором. Коли майбутній викладач аналізує складні мультиетнічні твори або опановує практичні методики на кшталт евритмії, він розвиває не лише музичний слух. Він вдосконалює навички критичного мислення, культурної чутливості, здатності до аналізу та синтезу, тобто ті самі "ключові компетентності" (核心素养), що є універсальними та визначають загальну якість фахівця.

Паралельно відбувається цілеспрямоване формування «естетичних здібностей», як на цьому наголошує Лю Вей [13]. Етнокультурний матеріал, зокрема традиційний танець [11] чи автентична музика, є основою для виховання унікального, національно-орієнтованого естетичного смаку. Це дозволяє студентам вийти за межі домінуючої західноєвропейської класичної парадигми, глибше зрозуміти власну культурну ДНК та навчитися бачити, цінувати і, головне, *створювати* красу, що базується на національному ґрунті. Підвищення загальної "мистецької грамотності" [5] через національне мистецтво є фундаментом для професійної впевненості.

Саме цей синтез глибоких загальних якостей та розвинених естетичних здібностей дає змогу майбутнім викладачам стати конкурентоспроможними фахівцями. Вони виходять з університетів не просто як технічні виконавці (піаністи чи вокалісти), а як багатовимірні педагоги-мислителі. Вони здатні задовольнити гострий суспільний та державний запит на фахівців, які можуть творчо й ефективно імплементувати національний компонент у шкільні програми. Вони є носіями не лише західних [7] чи

загальногуманітарних [3], але й глибоко національних методик, що робить їх унікальними та затребуваними на ринку освітніх послуг.

Водночас, ця професійна мета є невіддільною від вищої, ідеологічної мети – виховання свідомих громадян. У контексті китайської освітньої доктрини, етнокультурна освіта є найпотужнішим інструментом патріотичного виховання. Це практична реалізація «Великих ідеологічно-політичних курсів» [1]. Вивчаючи спільну культурну спадщину, студент емоційно та інтелектуально долучається до «свідомості китайської національної спільноти» [2]. Він починає сприймати себе не як окремого індивіда, а як частину великої тисячолітньої традиції та єдиної нації. Таким чином, кінцевий продукт такої освітньої системи – це фахівець, який є не лише професійно компетентним, але й ідеологічно свідомим, готовим транслювати ці патріотичні цінності та культурні коди наступним поколінням, забезпечуючи тим самим духовну та політичну консолідацію суспільства.

Це завдання реалізується через конкретне змістове наповнення навчальних програм. На відміну від підходу, де етнокультура є лише окремим курсом, у КНР простежується тенденція до її наскрізної імплементації.

Це досягається, по-перше, через інтеграцію в загально-мистецькі курси. Наприклад, у курсах образотворчого мистецтва, як зазначає Лі Дань [2], обов'язково вивчається зв'язок з національною ідентичністю. Водночас у загальних курсах мистецької освіти, за спостереженнями Фен Сюе [5], робиться акцент на підвищення загальної грамотності студентів щодо традиційної культури.

По-друге, невід'ємною частиною змісту є вивчення автентичних форм мистецтва. До програм включається глибоке освоєння таких фундаментальних елементів спадщини, як традиційний китайський танець. Окрім того, проводиться детальний аналіз мультиетнічних музичних творів, що демонструють культурний взаємовплив.

По-третє, система спирається на використання практико-орієнтованих методів. Замість сухого теоретизування, китайські педагоги активно впроваджують методики, що розвивають тілесне та емоційне сприйняття етнокультури. До таких методик належить, зокрема, метод евритмії, або «тілесного ритму», який, за доведенням Хоу Вень [12], є ефективним інструментом для розвитку ключових компетентностей учнів.

Метод евритмії (体态律动教学法), або «тілесного ритму», є однією з ключових практико-орієнтованих методик, що активно впроваджується в університетах КНР для поглиблення етнокультурної підготовки. Цей підхід, що сягає корінням ідей Еміля Жак-Далькроза, ґрунтується на фундаментальному принципі, що глибоке осмислення музики неможливе без її фізичного, тілесного переживання. Замість пасивного слухання чи суто інтелектуального аналізу нотного тексту, евритмія пропонує студентам використовувати власне тіло як інструмент для *інтерналізації* музичних елементів, таких як ритм, метр, темп, динаміка та структура. Як влучно зазначає Хоу Вень [12], саме такий підхід дозволяє ефективно розвивати загальні «ключові компетентності» студентів, оскільки він поєднує слухове сприйняття, когнітивний аналіз та фізичну дію в єдиний, цілісний процес.

Висновки

Проведене дослідження, метою якого був аналіз змісту, форм та методів реалізації етнокультурного компонента в університетах КНР, дозволило дійти таких висновків.

У ході вирішення першого завдання було уточнено сутність та структуру поняття «етномистецька компетентність». На основі аналізу наукових джерел, ми визначаємо її як складну, інтегративну якість особистості майбутнього викладача музичного мистецтва. Вона є синергетичним поєднанням трьох взаємопов'язаних компонентів. Когнітивний компонент охоплює системні знання етнічних музичних культур, їх жанрів, історії та філософського контексту. Ціннісно-мотиваційний (або аксіологічний)

компонент виступає як ціннісне ядро особистості, що передбачає глибоке усвідомлення етнокультури як основи національної ідентичності та стійку мотивацію до її збереження. Діяльнісно-практичний (або праксеологічний) компонент є ключовим для педагога і полягає не лише у виконавських уміннях, але й у сформованій здатності до педагогічної трансляції, тобто вмінні творчо інтерпретувати, методично адаптувати та ефективно викладати цей матеріал у сучасному освітньому середовищі.

Вирішення другого завдання дозволило охарактеризувати стратегічні напрями освітньої політики КНР щодо інтеграції традиційної культури. Встановлено, що цей процес не є факультативною педагогічною ініціативою, а виступає ключовим елементом сучасної державної політики. Ця стратегія виконує подвійну, взаємодоповнюючу функцію. З одного боку, це освітня функція, спрямована на цілісний розвиток фахівця. З іншого боку, що є не менш пріоритетним, це потужна ідеологічна функція. Вона полягає у вихованні патріотизму та цілеспрямованому зміцненні «свідомості китайської національної спільноти». Етнокультурний компонент розглядається як невід'ємна частина «Великих ідеологічно-політичних курсів» і слугує ефективним інструментом національної консолідації та культурного самоствердження.

У ході виконання третього завдання було виявлено та систематизовано конкретні форми і методи імплементації етнокультурного компонента. Доведено, що в університетах КНР домінує не предметний, а наскрізний (cross-curricular) підхід, де етнокультура системно інтегрується у всю тканину професійної підготовки. Це досягається, по-перше, через включення етнічного матеріалу до загально-мистецьких курсів. По-друге, через поглиблене вивчення автентичних форм мистецтва, таких як традиційний китайський танець та аналіз мультиетнічних творів, що демонструють культурний взаємовплив. По-третє, що є визначальним, через активне впровадження практико-орієнтованих методів, які розвивають тілесне та емоційне сприйняття.

Вирішення четвертого завдання дозволило визначити кінцеву роль етнокультурного компонента у формуванні якостей майбутнього фахівця, який виступає активним інструментом для формування у студентів цілісних загальних «якостей» (素质), що включають критичне мислення, навички співпраці та культурну чутливість. Паралельно відбувається цілеспрямоване культивування «естетичних здібностей», заснованих на національному ґрунті. Синтез цих якостей та здібностей дозволяє готувати, з одного боку, конкурентоспроможних фахівців, які володіють унікальними національними методиками. З іншого боку, це формує свідомих громадян, інтелектуально та емоційно долучених до «свідомості китайської національної спільноти», що є кінцевою метою освітньої стратегії КНР.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у проведенні детального порівняльного аналізу конкретних навчальних планів та робочих програм університетів України та КНР для розробки методичних рекомендацій щодо взаємної адаптації позитивного досвіду.

Список використаних джерел

1. 中华优秀传统文化融入“大思政课”实践路径分析 – 以《中华民族共同体概论》为例. (2024). *科技创新发展*, 1(11). <https://doi.org/10.69979/3041-0673.24.11.013>
2. 丹, 李. (2025). 中华民族共同体意识教育与高职美术教育课程的融合. *艺术学刊* 1(1). <https://doi.org/10.62662/ysxk0101007>
3. 全涛 & 袁小龙. (2025). 多民族艺术交融的共同体叙事实践 – 以《刘海砍樵》音乐与服饰的文化互鉴为例. *人文与社会科学学刊*, 1(9), 230–235. <https://doi.org/10.70693/rwsk.v1i9.1394>

4. 刘, 佩. (2024). 核心素养下音乐教育对大学生素质能力的培养. *Educational Theory and Research*, 2(17), 144. <https://doi.org/10.61369/etr.8644>
5. 冯, 雪. (2020). 加强技工学生艺术教育和艺术素养提升的思考. *教育研究* 3(3). <https://doi.org/10.32629/er.v3i3.2562>
6. Цяо, Ц. (2017). Етномистецька компетентність особистості: зміст і структура феномену. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія 14 : Теорія і методика мистецької освіти*, (вип. 22 (27), ч. 2), 20–24.
7. Hargreaves, D. (1996). The development of artistic and musical competence. У *Musical Beginnings Origins and Development of Musical Competence* (с. 144–170). Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780198523321.003.0006>
8. Chechotka, A. (2023). Competence and technological basis of ethno-cultural training of humanitarian specialists. *Image of the modern pedagogue*, 1(4), 29–34. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-4\(211\)-29-34](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-4(211)-29-34)
9. Doroshchuk, E. S. (2017). The peculiarities of future journalists' ethno-cultural competence development. У *International applied research conference*. TSNS Interaktiv Plus. <https://doi.org/10.21661/r-119545>
10. Цимбал, О. (2022). Українська духовна музика у фаховій підготовці викладачів музичного мистецтва. *Наука і техніка сьогодні*, (1 (1)). [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-1\(1\)-82-95](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-1(1)-82-95)
11. *中国古代舞蹈 (2022)/中国传统民俗文化艺术系列*.
12. 侯, 文. (2024). 《艺术课程标准》背景下体态律动教学法提升初中生核心素养大单元教学初探 – 以人民音乐出版社 (北京版) 音乐教材七年级 (上) 为例. *Educational Theory and Research*, 2(12), 72.
13. 刘, 唯. (2020). 初中音乐教学中学生审美能力的培养策略. *国际教育论坛* 2(3). <https://doi.org/10.32629/jief.v2i3.858>